

ABC konsumenta

– zabawki

Radosna i bezpieczna zabawa

Czy każda zabawka jest zabawką?

Odpowiedź brzmi – nie. Zabawką jest przedmiot zaprojektowany i przeznaczony do zabawy dla dzieci w wieku do 14 lat. Ale w domu znajduje się wiele przedmiotów, którymi dzieci uwielbiają się bawić, a które zabawkami nie są, choć są do nich bardzo podobne. Może to być lalka w stroju ludowym lub precyzyjna miniaturka samochodu albo kopia broni palnej, lub ozdoby, które zawieszamy na choince, albo biżuteria dla dzieci,

lub puzzle, które mają więcej niż 500 elementów do ułożenia. Również „zabawki” uruchamiane za pomocą żetonów lub monet, instalowane w galeriach handlowych czy innych miejscach publicznych oraz sprzęt na placach zabaw nie zaliczają się do zabawek. Dopiszmy do tej listy jeszcze sztuczne ognie i strzałki z metalowymi końcówkami i będą to najczęstsze przykłady „zabawek”, które nie są zabawkami.

Jakich informacji szukać na opakowaniu zabawki?

Wchodząc do sklepu, przede wszystkim myślimy o tym, co naszemu dziecku sprawiłoby radość, o jakiej zabawce marzy. Często idziemy tam razem z dzieckiem, które albo ma już upatrzoną zabawkę, albo wybiera coś z półki, i ulegamy jego prośbom lub „lekkiej presji”. Ale w każdej z tych sytuacji należy poszukać kilku podstawowych informacji o wybranej zabawce, które powinniśmy znaleźć na opakowaniu. Sprawdźmy, dla jakiego wieku jest przeznaczona, czy nie ma ostrzeżenia, że dziecko może się nią bawić tylko pod nadzorem dorosłych, jak w przypadku „małych chemików” i zabawek imitujących urządzenia oraz sprzęt dla dorosłych, np. kuchenny. Może trzeba

będzie jeszcze dokupić ochraniacze czy kask, jeśli decydujemy się na łyżwy lub rolki? – te przeznaczone dla dzieci ważących poniżej 20 kg są zabawkami, a nie sprzętem sportowym. Jeśli kupujemy zabawki pływające, nadmuchiwane, którymi można się bawić w wodzie, to na opakowaniu powinna być informacja, że dziecko może ich używać tylko na bezpiecznej głębokości i pod opieką dorosłych. Do niektórych zabawek, jak np. zjeżdżalnie, huśtawki, miniatury sprzętu dla dorosłych, musi być dołączona instrukcja montażu i konserwacji. Nie zapomnijmy również sprawdzić, czy producent lub importer umieścił na opakowaniu swoją nazwę i adres.

Jak wybierać zabawkę?

Po przeczytaniu informacji na opakowaniu kolejnym krokiem będzie uważne obejrzenie zabawki. Sprawdzamy, z jakiego materiału została zrobiona, czy łatwo da się wyczyścić, czy nie ma ostrych krawędzi, widocznych uszkodzeń i czy wszystkie elementy są dobrze połączone, czy nie są zbyt małe, aby dziecko ich nie połknęło. Przy większych zabawkach sprawdzamy ich

stabilność i wytrzymałość na nacisk. Nie zapominajmy, że również opakowanie zabawki może być dla dziecka niebezpieczne (szczególnie plastikowe worki mogą być przyczyną uduszenia). Pomysłowość dzieci jest nieograniczona, dlatego dla pewności wręczajmy dziecku zabawkę rozpakowaną.

Czy znak CE gwarantuje bezpieczeństwo?

Producent umieszcza oznaczenie CE na opakowaniu produktu, deklarując w ten sposób, że jego produkt został wytworzony zgodnie z wymogami bezpieczeństwa. Od jego rzetelności

i uczciwości zależy, czy oznaczenie to jest prawdziwe. Gdyby okazało się, że produkt jest niebezpieczny, producent poniesie odpowiedzialność.

Czy powinniśmy kupić niemowlakowi zabawkę przeznaczoną dla dzieci powyżej 3 lat?

Przede wszystkim trzeba wyjaśnić, że informacja „zabawka nie jest przeznaczona dla dzieci poniżej 3. roku życia” nie odnosi się do poziomu rozwoju psychomotorycznego dziecka. Nie dotyczy jego możliwości czy umiejętności zabawy nią. Ten napis odnosi się jedynie do kwestii bezpieczeństwa, nie dojrzałości do używania danej zabawki.

Producent, umieszczając napis lub znak graficzny ostrzegający,

aż zabawka nie jest przeznaczona dla dzieci poniżej 3. roku życia, informuje nas, że może być ona niebezpieczna dla bardzo małego dziecka. Może na przykład mieć tak małe elementy, że maluszek z łatwością włoży je sobie do noska. Jeśli pomimo takiego napisu decydujemy się na zakup, robimy to na własną odpowiedzialność. Czy jednak warto narażać nasze dziecko na niebezpieczeństwo?

Kto jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo zabawek?

Za bezpieczeństwo każdego produktu, również zabawek, odpowiada zawsze producent. Ale zapewne wielu rodziców zetknęło się z zabawkami, które wzbudziły ich nieufność i zrezygnowali z zakupu lub kupili taką, która rozpadła się w trakcie zabawy. Co wtedy? Po pierwsze nigdy nie machajmy ręką i nie przechodźmy do porządku dziennego nad zabawką, która może wyrządzić krzywdę, bez względu na to czy była droga, czy kosztowała

przysłowiową złotówkę. Najlepiej powiadomić o tym Inspekcję Handlową, która w laboratorium zbada zabawkę i jeśli testy potwierdzą, że stwarza ona zagrożenie dla dzieci, to zabawka zostanie wycofana ze sprzedaży i umieszczona w rejestrze produktów niebezpiecznych, który znajduje się na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: www.uokik.gov.pl

Co to są ftalany i czy wolno je stosować w zabawkach?

Jest to grupa substancji chemicznych dodawanych do wyrobów plastikowych, szczególnie z PVC, w celu ich zmiękczenia. To dzięki nim zabawki typu „gryzaczki” i „piszczki” są miękkie i łatwe do zabawy dla najmłodszych dzieci. Ale badania wykazały, że ftalany są groźne dla zdrowia, mogą być przyczyną alergii, powodować uszkodzenia wątroby i nerek a ponadto są rakotwórcze. Najwięcej zabawek z miękkiego PVC jest produkowanych dla dzieci poniżej 3. roku życia i z reguły takie zabawki

dziecko bierze do buzi, narażając się tym samym na działanie niebezpiecznych substancji. Dlatego wprowadzono przepis zakazujący stosowania sześciu ftalanów, zarówno w zabawkach, jak i artykułach pielęgnacyjnych; zawartość ftalanów nie może przekraczać 0,1% masy produktu.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek z dnia 14 listopada 2003 r. (DzU z 2003 r. Nr 210, poz. 2045).

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do produktów zawierających ftalany, które stwarzają poważne zagrożenie z dnia 6 kwietnia 2004 r. (DzU z 2004 r. Nr 73, poz. 656).

Sprawdź, jakie masz prawa

Federacja Konsumentów
Pl. Powstańców Warszawy 1/3
00-030 Warszawa
tel. (22) 827 11 73
fax (22) 827 90 59
e-mail: porady_prawne@federacja-konsumentow.org.pl
www.federacja-konsumentow.org.pl

